

Verslag participatieavond azc's Heerenveen op 2 oktober 2024 in De Lantearne te Akkrum

Aanwezig:

Circa 25 direct omwonenden, elf vertegenwoordigers diverse organisaties, projectleider, twee gespreksleiders, twee notulisten

1. Opening

De projectleider opent de bijeenkomst om 19.30 uur en heet iedereen welkom.

2. Aanleiding en toelichting waarom de gemeente dit als kansrijke locatie ziet

Vanavond wordt gesproken over de mogelijkheid voor woningen ten behoeve van asielzoekers in Akkrum, op de locatie Feansterdyk/Ombocht. Er wordt een open gesprek gevoerd waarbij naar elkaar wordt geluisterd, ook als wat gezegd wordt botst met de eigen opvattingen of standpunten.

- Opgemerkt wordt dat het nu lijkt dat de hele problematiek aan de orde komt, maar volgens hem gaat het om het proces.

Geantwoord wordt dat nu wordt afgesproken hoe men met elkaar in gesprek gaat. De projectleider gaat een uitgebreide toelichting geven over de aanleiding en het proces. Het gaat niet over de hele problematiek van asielmigratie in Nederland en in de wereld. Vanavond wordt informatie gegeven over hoe deze locatie in beeld is gekomen als een mogelijke locatie voor opvang, wat er in de gemeenteraad is gebeurd, welke stappen er zijn qua besluitvorming. Op de vorige participatieavonden in de andere plaatsen leverde dat veel vragen op en er werden zorgen uitgesproken en suggesties en ideeën geopperd.

Een van de twee gespreksleidsters vraagt de aanwezigen met welke intentie ze naar deze bijeenkomst gekomen zijn.

- Opgemerkt wordt: De algemene zaak waarom de asielzoekers hier komen en wat voor mogelijkheden dat biedt aan Akkrum, wat voor problemen er kunnen zijn en welke faciliteiten de gemeente of het COA kunnen leveren.

Gespreksleidster vraagt wie zich bij deze vraag kan aansluiten.

De meerderheid van de deelnemers sluit zich door middel van handopsteken aan bij deze vraag.

- Gevraagd wordt waarom op het beoogde stuk grond nu wel gebouwd kan worden, terwijl dat eerder niet kon.

De meerderheid van de deelnemers sluit zich aan bij deze vraag.

- Opgemerkt wordt dat op de website van de gemeente de mogelijkheid is om een reactieformulier in te vullen. In de uitnodiging staat dat dezelfde vragen die in dat reactieformulier staan, ook vanavond ook hier in dit gezelschap centraal zullen staan. Dat kadert volgens spreker het gesprek misschien beter in dan dat tot nu toe is gedaan. Zijn vraag is of dat nog steeds geldt of dat men, gezien de samenstelling van het gezelschap, daar nu anders mee omgaat.

De projectleider geeft aan dat het afhangt van hoe de avond verloopt.

- Vervolg vraag: Hoe worden straks de reacties die per formulier zijn ingebracht, gewogen ten opzichte van wat er hier vanavond besproken wordt?

Gespreksleidster geeft aan dat dit een mooie brug is om de projectleider het woord te geven om meer informatie te geven. Daarover kunnen vragen gesteld worden.

- Opgemerkt wordt dat afgelopen donderdag in de gemeenteraad hetzelfde punt aan de orde was: in hoeverre is het procesmatig en in hoeverre is het inhoudelijk?

Gespreksleidster geeft aan dat beide aan bod komt.

De projectleider zegt dat de vraag over hoe de weging plaatsvindt op de andere avonden ook gesteld is. Hij geeft aan dat zijn collega's en hij geen weging kunnen aanbrengen, welke mening belangrijker is dan de andere. Mensen kunnen reageren via de website en dat ingevulde formulier komt rechtstreeks onder ogen van het college van b&w en de raadsleden. Het verslag van deze avond

wordt via de mail aan de aanwezigen toegestuurd. Als iets niet klopt of er iets mist, kan dat doorgegeven worden. Er wordt niet heen en weer gemaïld over punten en komma's. Vervolgens gaat het verslag rechtstreeks naar het college en de gemeenteraad.

- Gevraagd wordt of de rest van de burens naast de locatie ook op de hoogte wordt gebracht.

De projectleider geeft aan dat men nu wel geïnformeerd is, maar dat er nog een mogelijkheid komt voor iedereen om in te spreken bij de gemeenteraad.

- Gevraagd wordt of andere burens het verslag ook ontvangen.

Gespreksleidster geeft aan dat alleen de aanwezigen op deze avond het verslag ontvangen. Er zijn nu ruim dertig mensen aanwezig, ze denkt dat dat een mooie vertegenwoordiging is van Akkrum, en of hier nu dertig of honderd mensen zitten, dat niet veel verschil zal maken in hoe men erover denkt en wat de ideeën zijn voor Akkrum. Die aanname durft ze uit ervaring te maken.

De projectleider geeft aan dat de mensen die vanavond aanwezig zijn het verslag krijgen en dit niet verspreid wordt. Maar als de aanwezigen vinden dat het verslag doorgestuurd moet worden aan de buurman, dan is dat aan hen. Het is geen eindverslag.

De projectleider neemt aan de hand van een presentatie de aanwezigen mee in het traject hiernaartoe. In april 2023 heeft de gemeenteraad gezegd, op verzoek van het COA, bereid te zijn opvang voor asielzoekers te realiseren in de gemeente. In april, mei 2023 is een traject gestart en een onderzoek gedaan naar een mogelijke locatie. Daarbij is alleen naar Heerenveen zelf gekeken. Uiteindelijk is daar een voorstel uitgekomen van het college aan de raad om een asielzoekerscentrum te realiseren in Heerenveen-West, op het grondgebied van buurgemeente De Fryske Marren. Daar zou als twee gemeenten in opgetrokken worden. Begin dit jaar heeft het college de raad voorgesteld om een asielzoekerscentrum voor 450 mensen te realiseren op die locatie. De gemeenteraad heeft in februari dit jaar gezegd dat dit oppakken met De Fryske Marren te ingewikkeld wordt. Dat werd van de kant van De Fryske Marren ook duidelijk. Er zijn bijeenkomsten geweest in Heerenveen rondom dit dossier en daarbij kwam naar voren dat een asielzoekerscentrum voor 450 mensen in Heerenveen te groot is. De gemeenteraad heeft een opdracht geformuleerd aan het college om te kijken naar kleinschalige opvang op minimaal twee plekken in de gemeente, niet alleen in de plaats Heerenveen, maar ook in de dorpen. Het college en de ambtelijke organisatie zijn met die opdracht aan de slag gegaan. Op dit moment zit men nog in de onderzoeksfase, er is nog geen besluit genomen. Op dit moment geldt de Spreidingswet in Nederland, hoewel bekend is dat het huidige kabinet van de Spreidingswet af wil. Minister Faber heeft vorige week aangegeven dat de Spreidingswet nog minstens twee jaar van kracht is. De wet schrijft voor dat de gemeente Heerenveen 277 plekken moet realiseren voor opvang van asielzoekers.

- Gevraagd wordt vanaf wanneer de gemeente Heerenveen aan die eis moet voldoen.

De projectleider geeft aan dat sinds de wet in werking is, de gemeente zich erop moet voorbereiden om dit te realiseren. Er is een afspraak dat de provincie op 1 november van dit jaar moet laten zien hoe in de provincie georganiseerd wordt dat dit voor elkaar komt. Er zijn ook gemeenten die zeggen dat ze niets organiseren, ondanks de Spreidingswet. De gemeenteraad van Heerenveen heeft al besloten om de opvang van asielzoekers te willen bieden, nog voordat de Spreidingswet er was. Tot nu toe heeft de gemeenteraad nog niet aangegeven terug te willen komen op dat besluit.

De projectleider heeft bij de raadsfracties gevraagd wat zij onder kleinschalige opvang verstaan. Dat varieerde, er zijn fracties die zeggen: hoe kleiner hoe beter en dat de opvang zo veel mogelijk over de gemeente verspreid moet worden. Er zijn ook fracties die zeggen dat er verstandig over nagedacht moet worden, omdat er consequenties aan zitten. Het COA noemt een opvang met minder dan 150 asielzoekers kleinschalig. Een kleinschalige opvang op meerdere plekken is voor het COA duurder. Bij een opvang van minder dan 150 mensen biedt het COA geen beveiligingspakket en moet de gemeente dat zelf regelen. Bij een kleinschalige locatie kan het COA geen huisarts bieden, wat het wel doet op een grotere locatie van ongeveer 300 mensen. De gemeenteraad wil minimaal twee opvanglocaties ergens in de gemeente. In de presentatie staat een foto van het azc in Burgum. Dat is een woonwijkje bestaande uit 64 woningen. De gemeente Heerenveen ziet dat azc als een voorbeeld

voor de opvang hier. De woningen kunnen in de toekomst gebruikt worden door de eigen inwoners. Het gaat hier om een project voor minimaal tien jaar, als het doorgaat met het COA. Het COA plaatst acht mensen in een woning en probeert gezinnen bij elkaar te laten wonen, maar dat lukt niet altijd, dus er wonen ook wel alleenstaande mensen. Als 277 asielzoekers plek moeten krijgen in deze gemeente, en er acht mensen in een huis wonen, dan moeten 35 huizen gebouwd worden.

- Opgemerkt wordt dat een contract tussen de gemeente en het COA wordt gesloten. Hij vraagt of dit al een gepasseerd station is en of het een gegeven is dat acht willekeurige personen in een woning geplaatst kunnen worden, desnoods twee mensen op een kamer.

De projectleider zegt dat er nog geen contract is gesloten met het COA. Het COA geeft aan te streven naar plaatsing van gezinnen in woningen, omdat dat zo weinig mogelijk gedoe oplevert op een locatie. Dat kan het COA niet altijd garanderen, dus er zullen ook situaties zijn dat er alleenstaanden in een woning geplaatst worden. Twee mensen op een kamer die geen familie zijn van elkaar, heeft de projectleider nog niet van gehoord.

- Gevraagd wordt of dat een eis zou kunnen zijn.

De projectleider geeft aan dat de gemeenteraad al heeft uitgesproken het liefst mensen hier te willen hebben die het best passen in de lokale samenleving. Het COA zegt dat ook te willen, maar niet te kunnen garanderen. Het is afhankelijk van welke mensen zich in Ter Apel aanmelden. Het COA gaat niet in een contract vastleggen welke mensen geplaatst zullen worden.

- Opgemerkt wordt dat in de uitnodigingsbrief staat dat het COA bepaalt welke vluchtelingen in aanmerking komen en niet gezegd wordt dat het alleen gezinnen of alleen alleenstaanden zullen zijn. De projectleider geeft aan dat het COA bepaalt, maar de gemeente wel wensen heeft.

- Opgemerkt wordt dat op de site te lezen is dat zo'n 60% van de vluchtelingen alleenstaand is. Het gaat dan volgens hem niet op om alleen gezinnen hier te plaatsen.

De projectleider zegt dat de wens van de gemeente is om gezinnen te plaatsen en het COA zijn best daarvoor doet, maar er geen garantie gegeven kan worden.

- Opgemerkt wordt dat als het COA dat niet kan vastleggen, de gemeente daar totaal geen grip op heeft.

De projectleider zegt dat als het erop aankomt, de gemeente daar geen sturing op heeft. Hij geeft aan dat in de krant te lezen is dat het COA en de gemeente Leeuwarden momenteel overhoop met elkaar liggen. Dat is op meer plekken het geval. Als de gemeente vindt dat het COA zich niet aan de afspraken houdt, of andersom, dan is het een behoorlijke zoektocht. Maar feitelijk bepaalt het COA wie er in de opvang geplaatst wordt en kan de gemeente wensen, maar niets afdwingen.

- Opgemerkt wordt dat de statushouders nu allemaal plekken bezet houden in de asielzoekerscentra, omdat er geen reguliere woningen beschikbaar zijn. Statushouders zullen zich misschien meer in het dorpsleven begeven dan asielzoekers, waarvan 60-70% alleenstaande man is.

De projectleider geeft aan in het aanmeldcentrum in Ter Apel wordt gekeken of iemand echt een vluchteling is of een veiligeland. Echte vluchtelingen krijgen toegang tot een asielzoekerscentrum ergens in het land. Onderzocht wordt of een vluchteling het recht heeft om in Nederland te mogen blijven, of diegene een status kan krijgen, en tot die tijd is diegene een asielzoeker. Op het moment dat iemand een status krijgt, heeft hij net als elke Nederlander recht op een woning. Er is momenteel een gebrek aan woningen, dus dan kan een statushouder een plek bezet houden in een azc.

Gemeenten hebben een opdracht om de statushouders in hun azc's aan een woning te helpen.

- Opgemerkt wordt dat mensen die asiel aanvragen en wel kansrijk zijn bij de eerste intake bij de IND, nu soms langer dan een jaar moeten wachten voordat een besluit genomen wordt of ze een status zullen krijgen. Hij geeft aan dat hier mensen in het azc kunnen komen die al een status hebben en in afwachting zijn van een woning, en mensen die wachten op een beslissing op hun kansrijke verzoek om een status te krijgen. Hij verwacht dat ook de categorie van mensen uit veilige landen, die bijvoorbeeld om reden van hun politieke kleur of seksuele geaardheid voor vervolging moeten vrezzen, hier terechtkomt.

- Opgemerkt wordt dat op de website van de Rijksoverheid te lezen is dat de maximale procedurelengte vijftien maanden is, met een overdrukperiode van vijf maanden, dus totaal twintig maanden.

De projectleider geeft aan dat dat de reguliere procedure is. Er worden ook allerlei rechtszaken gevoerd door mensen die te horen hebben gekregen dat ze niet mogen blijven en alsnog via de rechter een status proberen te verkrijgen. Daardoor kan de procedure langer duren dan twintig maanden. Tot medio dit jaar mocht een asielzoeker maximaal 24 weken per jaar werken, maar dat is door de rechter aangepast tot het hele jaar.

- Opgemerkt wordt: Als ze meer dan een half jaar lang in de procedure hebben gezeten.
- Een aanwezige merkt op dat hij heeft begrepen dat de mensen bij binnenkomst in Nederland een eerste screening krijgen door de politie en de Marechaussee, waarna ze een voorlopige status van een jaar kunnen krijgen of meteen teruggestuurd worden.

De projectleider geeft aan dat het huidige kabinet de procedure sneller wil doorlopen, dus hij verwacht dat dit de komende tijd zal veranderen.

- Gevraagd wordt of mensen die bij de eerste screening als kansloos worden beoordeeld, ook in het azc in Akkrum ondergebracht kunnen worden.

De projectleider geeft aan dat die mensen in principe ergens anders naartoe gaan. Op televisie zijn beelden te zien van mensen die in Ter Apel in het gras moeten slapen. Daarvan heeft de minister gezegd dat alle gemeenten in Nederland een aantal asielzoekers moeten opnemen. Het kan niet gegarandeerd worden dat deze mensen hier niet worden ondergebracht.

- Opgemerkt wordt dat het om veel mensen gaat, die steeds weer opnieuw moeten wennen. Ze vraagt of de gemeente de verantwoordelijkheid heeft om hier een woning te vinden voor die statushouders. Die willen misschien wel in Akkrum blijven wonen, omdat ze hier al maanden hebben geparticipeerd, terwijl het woningaanbod al schaars is.

De projectleider geeft aan dat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft om voor die mensen een woning te vinden, maar niet per definitie in Akkrum. Er wordt een beroep gedaan op de woningbouwcorporaties en dan hangt het ervan af waar die woningen beschikbaar hebben. De meeste statushouders blijven inderdaad in de omgeving waar ze in het azc hebben gezeten.

- Opgemerkt wordt dat er tien jaar lang sprake zal zijn in Akkrum van doorstroom van mensen.

De projectleider zegt dat als het systeem goed werkt, er sprake zal zijn van doorstroom. Echter is de praktijk weerbarstiger en blijven mensen veel langer op een plek zitten. Tot voor kort was het zo dat een statushouder voorrang kreeg bij woningcorporaties, maar dat wordt nu afgeschaft.

- Op de site en in de brief staat dat belangrijk is dat de mensen bijvoorbeeld in een van de dorpen kunnen inburgeren en participeren. Het gaat dus om 150 mensen die rouleren. Het kan zijn dat vrijwilligers er veel tijd in gaan steken om mensen kennis te laten maken met Akkrum en dat ze op enig moment weer weg zijn. Zo gaat het dan minimaal tien jaar lang door.

De projectleider zegt dat dat kan.

- Gevraagd wordt in hoeverre de periode van tien jaar geborgd wordt.

De projectleider zegt dat de gemeenteraad in de vergadering van 29 februari jl. in een amendement onder andere een periode van tien jaar heeft aangegeven aan het college, maar die periode niet geborgd is. De periode kan langer of korter zijn dan tien jaar, maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het eerder langer dan korter zal worden.

- Opgemerkt wordt dat geschreven staat dat na de periode van tien jaar de woningen vrij komen voor andere inwoners, maar dat de gemeente dat niet hard kan maken. Er zijn hier veel jongeren en ook ouderen op zoek naar een woning. Die mensen moeten niet lekker worden gemaakt dat over tien jaar woningen vrij zullen komen.

- Opgemerkt wordt dat de jongeren dan ouder zijn.

De projectleider zegt dat er dan andere jongeren zullen zijn en ook senioren. De gemeenteraad heeft in haar opdracht aan het college een periode gesteld van tien jaar en het college gaat daarmee aan de slag. Inmiddels is bekend dat de periode van tien jaar misschien wel vijftien jaar wordt. Bij het maken van de overeenkomst tussen de gemeente en het COA worden harde afspraken gemaakt over de termijn.

- Gevraagd wordt of het een reguliere of een tijdelijke bestemmingsplanprocedure wordt.

De projectleider geeft aan dat hij daar straks over vertelt als het over de locatie gaat.

De projectleider vervolgt zijn presentatie. De gemeente Heerenveen moet 35 asielzoekerswoningen realiseren verspreid over de gemeente. De gemeenteraad heeft gezegd kleinschalige opvang te willen met maximaal 150 personen in hooguit negentien woningen per locatie. Er is gezocht naar locaties voor rijtjeswoningen met tuintjes voor en achter, waar plek is voor minimaal zes en maximaal negentien woningen. Zo is men op een groslijst van 31 mogelijke locaties in de gemeente uitgekomen. De gemeente heeft in haar woonvisie flinke uitbreidingsplannen voor Akkrum. Er is bij de locaties gekeken waar de gemeente de komende jaren woningen wil bouwen en of het past binnen het gemeentelijk beleid voor groen. Er is ook gekeken naar de oude Mavo in het dorp, maar dat is een gemeentelijk monument dat niet gesloopt mag worden. Ook wordt gekeken of de locatie beschikbaar is voor minimaal tien jaar. Soms zijn partijen al bezig met de locatie waardoor ze niet beschikbaar zijn. Heerenveen en Akkrum zijn de hoofdkernen van de gemeente en er zijn een aantal grote dorpen, nl. Jubbega, Oude- en Nieuwehorne en er zijn een rijtje kleine dorpen. Het gemeentelijk beleid zegt dat in de kleinere dorpen sowieso geen azc's komen. Het azc moet binnen vijf jaar gebouwd kunnen worden. Op die manier is er een selectie gemaakt van negen locaties uit 31. Op de locatie Feansterdyk/Ombocht in Akkrum was een jaar geleden de bedoeling om tiny houses te realiseren.

- Opgemerkt wordt dat het om gewone huizen ging, waarvan door de gemeente tekeningen gemaakt zijn. Dat kon niet doorgaan, vanwege overschrijding van de geluidsnormen.

De projectleider geeft aan dat destijds werd aangegeven dat de locatie te dicht op het spoor staat en er geluidsproblematiek zou ontstaan en het plan daarom niet kon doorgaan. De gemeente heeft in haar woonbeleid, los van het asielzoekersvraagstuk, wel deze locatie aangewezen voor woningbouw, omdat het geluidsprobleem technisch opgelost kan worden.

- Opgemerkt wordt dat het de gemeente goed uitkomt om nu dit document te publiceren, waarin staat dat woningbouw op deze locatie wel mogelijk is. De gemeente zegt dat er gezinnen in de opvang komen, maar hij denkt dat er alleenstaande heren in komen.

De projectleider merkt op dat spreker weinig vertrouwen in de gemeente heeft.

- Opgemerkt wordt dat de beoogde woningen helemaal ontworpen zijn met een bouwbedrijf en een architectenbureau. Er waren elf woningen gepland, het plan was ingediend bij de gemeente, maar het werd niet goedgekeurd. Er zat een Didam-arrest op en aangegeven werd dat het spoor te dichtbij was.

De projectleider merkt op dat een Didam-arrest nog een extra belemmering heeft gegeven naast het geluid.

- Opgemerkt wordt dat deze locatie in Akkrum niet geschikt is voor een azc, omdat de druk op Akkrum veel te groot wordt. Het project Tusken de Marren met 145 recreatiewoningen gaat door. Dat levert in de zomer waarschijnlijk minimaal 300 toeristen op. In de zomer is het al erg druk in Akkrum. Ze denkt niet dat de asielzoekers nog bij het totaal moeten. Voor de inwoners van Akkrum is nog niets geregeld en dat vindt ze niet oké. Met de plannen voor nieuwe woningen op deze locatie is destijds niets gedaan, dan worden eigenlijk de eigen inwoners opzij gezet. Er zijn veel mensen die een woning in Akkrum willen, maar sommige moeten uitwijken naar andere plaatsen omdat hier niets is. Ze geeft aan dat haar bedrijf al 26 jaar in Akkrum gevestigd is. De deuren staan gewoon open, iedereen kan naar binnen lopen, in al die jaren is er nog nooit overlast geweest. Dat wil ze zo houden. Ze is bang dat het open karakter van het bedrijf straks mogelijk gaat verdwijnen door de komst van asielzoekers.

Gespreksleidster vraagt door wie deze zelfde angst gedeeld wordt.

Ongeveer eenderde van de deelnemers sluit zich door middel van handopsteken hierbij aan.

- Opgemerkt wordt dat dit alles te maken heeft met de begeleiding van het COA. Hij is bang dat met een kleinschalig azc best een beroep op het dorp wordt gedaan. Hij vraagt zich af of een en ander met elkaar in verhouding is.

- Opgemerkt wordt dat de gemeente het liefst minimaal twee locaties wil aanwijzen voor een azc. Als er minder dan honderd mensen worden opgevangen, moeten huisartsen in het dorp het zelf maar oplossen. Hoe kleiner het wordt, hoe meer de gemeente zelf moet doen. Hij verwacht dat dat geld en de mensen er niet zullen zijn. Er komen hier dan wel 150 mensen is de verwachting.

De projectleider zegt dat het COA aangeeft dat betere begeleiding minder gedoe geeft tussen asielzoekers onderling. Het COA wil daarom liever iets meer mensen op een locatie, want dan kan het COA de veiligheid en een goede begeleiding bieden, waardoor de overlast in het centrum minder is, maar ook zeker daarbuiten.

De projectleider vervolgt zijn presentatie. De gemeente is van 31 naar negen geschikte locaties gegaan. Vervolgens is geconstateerd dat er vijf locaties zijn waar de gemeente eigenaar is. De andere locaties zijn grotendeels eigendom van projectontwikkelaars. Daar kan de gemeente ook zaken mee doen, maar dan moet de projectontwikkelaar wel binnen de kaders van de gemeente werken.

- Opgemerkt wordt dat de ijsbaanlocatie in Akkrum ook van de gemeente is.

De projectleider geeft aan dat die locatie afgevalen is, maar hij zo niet de reden weet.

- Opgemerkt wordt dat dit grond van de gemeente is. De vraag is welke bestemming daarop rust.

- De projectleider geeft aan dat sinds 1 januari van dit jaar de Omgevingswet geldt en dan gaat het niet meer om een bestemmingsplan, maar om een omgevingsplan. Dat betekent dat daar een procedure moet worden doorlopen net als bij een andere bestemmingswijziging, met regels, inspraak en bezwaarmogelijkheid.

- Gevraagd wordt of het een volwaardige bestemming of tijdelijke bestemming voor tien jaar in het kader van de Omgevingswet wordt.

De projectleider geeft aan dat de insteek van de gemeente is dat het een woonlocatie moet zijn. De gemeente wil eigenlijk een woonwijk realiseren en binnen die woonwijk zijn een aantal woningen aangewezen voor asielzoekers. Dan moet de bestemming wonen op de locatie en op het moment dat er een andere bewoner in komt dan een asielzoeker, is dat gewoon toegestaan. Dus op die manier is het een permanente woonbestemming. In een woning woont een huishouding. Juridisch kan de vraag gesteld worden of een groep willekeurig bij elkaar gebrachte mensen als huishouding beschouwd kan worden.

- Opgemerkt wordt dat mensen een volwaardige woning verdienen. Als mensen met elkaar op een kamer moeten en met anderen de ruimte in een woning moeten delen, is de vraag of ze daar blij van worden. Vooral als het uitzicht op doorstroming er in de praktijk niet blijkt te zijn. Men kan wachten op het moment dat het problemen gaat geven voor de bewoners zelf waar ze geen raad meer mee weten. De politiek moet in haar afweging wel kennis nemen van die angst. Vluchtelingen hebben recht op een gastvrije en welkome ontvangst, en niet elke keer uitstel van hun procedure.

De projectleider vervolgt zijn presentatie. De gemeente zit nu in de onderzoeksfase. Medio oktober zal er een ambtelijk advies naar de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders gaan. Het college neemt daarover begin november een besluit. Het kan zijn dat het college het advies volgt, maar het kan ook zijn dat het iets nieuws bedenkt. Het college komt met een voorstel naar de raad. Er komt een inspraakmogelijkheid voor de inwoners bij de raadscommissie op 25 november. In januari volgend jaar zal de gemeenteraad een definitief besluit nemen.

- Gevraagd wordt of het COA het eindbesluit heeft.

De projectleider geeft aan dat de gemeenteraad het eindbesluit neemt waar de opvang moet komen. De gemeente weet, als het kleinschalig wordt, dat er zaken met de huisarts geregeld moeten worden en misschien dat er gebruik gemaakt moet worden van de UTD-hal of van de Dorpskamer, of van de voorzieningen in de regio. Dan bekijkt het COA hoe dat ingevuld gaat worden.

- Opgemerkt wordt dat het ambtelijk advies er over twee weken al moet zijn. Ze vraagt waarop het advies wordt gebaseerd en wat daarin wordt meegenomen.

De projectleider geeft aan dat bekeken wordt of op de beoogde locaties duurzame woningen gebouwd kunnen worden, die in de omgeving passen. En of het mogelijk is dat de asielzoekers op de locatie in contact met vrijwilligers en omwonenden zo goed mogelijk tot hun recht kunnen komen. Ook wordt gekeken of er genoeg winkels in de buurt zijn, het OV goed geregeld is, er een huisarts is, of de verkeerssituatie veilig te houden of te maken is, of er sociale veiligheid is, hoe snel het gerealiseerd kan worden, wat het de gemeente gaat kosten en wat het COA bereid is te betalen.

- Gevraagd wordt of het COA de woningen laat bouwen.

De projectleider geeft aan dat het COA de woningen afneemt of zelf laat bouwen. De woningbouwcorporaties willen vaak woningen in hun areaal opnemen en op die manier beschikbaar krijgen.

- Gevraagd wordt in hoeverre dit in lijn ligt met de woonvisie die er ligt. Er zijn bijeenkomsten geweest over hoe de inwoners de visie voor het dorp zien. Daar is uitgekomen dat men een locatie wil hebben om woningen te bouwen in Akkrum. Hij vraagt of dit en of in plaats van is. Er wordt een periode van tien jaar genoemd, maar op het nieuws is te zien dat er alleen maar meer vluchtelingen komen, ook klimaatvluchtelingen. Hij heeft niet het idee dat dit over tien jaar klaar is en dat de jeugd van het dorp dan op deze locatie kan wonen, terwijl dat wel hier beoogd was. De projectleider geeft aan dat deze locatie past binnen de woonvisie om woningen te bouwen, maar dan de vraag is aan wie die woningen beschikbaar gesteld worden. Als er ongeveer vijftien woningen op deze locatie komen, en die worden allemaal beschikbaar gesteld voor asielzoekers, dan heeft Akkrum niets. De gemeente kan ook de keuze maken om maximaal zes woningen voor asielzoekers neer te zetten en de rest beschikbaar te maken voor het dorp. Dan komen er minder dan 150 mensen te wonen en stelt het COA geen beveiliging beschikbaar, en moet de gemeente dat zelf betalen en de huisarts zelf regelen.

- Opgemerkt wordt dat de druk dan bij het dorp komt te liggen. Als Akkrum kiest voor woningen voor eigen inwoners, moet het dorp blijkbaar ook voor de asielzoekers zorgen.

De projectleider geeft aan dat de gemeente daarvoor verantwoordelijk is.

- Opgemerkt wordt dat gezegd wordt dat de gemeente bij een kleinschalige opvang wel de huisarts kan regelen. De huisartspraktijk in Akkrum heeft echter te weinig personeel voor meer patiënten.

- Opgemerkt wordt dat gekeken moet worden welk type mensen Akkrum aan kan. Hij geeft aan dat het COA carte blanche gegeven wordt en hier minimaal honderd vluchtelingen gehuisvest moeten worden, omdat het COA anders niets kan bieden en de gemeente het niet kan betalen. Honderd vluchtelingen in Akkrum is echter veel te veel. Bekeken moet worden hoeveel gezinnen in Akkrum opgevangen kunnen worden. Komen er ook veel alleenstaanden, waar moeten die dan opgevangen worden? Misschien moet daarvoor een andere locatie gekozen worden.

- Een aanwezige sluit zich hierbij aan.

De projectleider geeft aan dat na de pauze verder gediscussieerd kan worden. Er volgt een korte pauze.

3. Deep democracy

Gespreksleidster 1 vraagt de aanwezigen wat er nodig is, stel dat de gemeenteraad zou besluiten dat het azc op deze plek moet komen. Wat willen de aanwezigen meegeven aan de gemeenteraad?

- Opmerking: Als het woningcontingent dat voor Akkrum bestemd is, wordt afgenomen voor woningen voor asielzoekers, dan creëert men weinig draagvlak.

Gespreksleidster 1 nodigt de aanwezigen uit om te gaan staan, met elkaar in gesprek te gaan en daarbij de hele ruimte te gebruiken.

- Opmerking: Ik ben gehandicapt en kan dus niet staan. Ik wil liever dat op deze manier het gesprek voortgezet wordt. Jullie sluiten mensen die niet mobiel zijn uit. Vraagt u eerst de groep hoe die denkt over de vorm die u wilt wegzetten. Ik denk dat daarover de meningen verdeeld zijn.

- Opmerking: Misschien zijn er mensen die zich belemmerd voelen om te gaan staan, maar dat ze zittend wel willen. Je wilt graag mensen hun mening horen, dus laat mensen dan gewoon op hun plek zitten.

Gespreksleidster 1 geeft aan dat als dat de wens is, men kan blijven zitten. Het is het idee dat er zo veel mogelijk stemmen naar boven komen. Staand spreken is ook oké.

Gespreksleidster 2 geeft aan dat de bedoeling is om de meningen, ideeën en zienswijzen van de deelnemers op te halen. Fysiek kan het prettig zijn om erachter te gaan staan, in plaats van je hand te laten zien. Maar het is prima om het zittend te doen. Het is belangrijk om alle invalshoeken naar boven te halen en dat niet eindeloos dezelfde argumenten herhaald worden, en te kijken wie het met de meningen eens is, zodat een beeld te zien is van wat de groep als geheel vindt.

- Opmerking: Ik denk dat als je draagvlak wilt creëren voor een asielzoekerscentrum in Akkrum, je het aantal woningen dat voor hen bestemd is, moet opplussen boven het aantal woningen dat sowieso al voor Akkrumers bestemd was.

Gespreksleidster 1 vraagt wie dat herkent.

Alle deelnemers sluiten zich door middel van handopsteken aan bij deze mening.

- Opmerking: Als de gemeenteraad op een gegeven moment iets besluit, twee locaties, drie locaties, ik noem maar wat, dan geven ze het COA wel een redelijk vrije hand. Dan kan het COA zeggen: ja, we hadden wel graag beveiliging willen leveren, maar nu jullie voor die locatie hebben gekozen, kunnen we dit niet doen, kunnen we dat niet doen, moet het dorp hiervoor zorgen, moet de gemeente daarvoor zorgen en de politie daarvoor. Dan kan de gemeente niet meer terug, want de raad heeft besloten. Op welke manier wordt de mening van het COA ook betrokken bij welke van de vijf locaties wel of niet geschikt is?

Gespreksleidster 2 vraagt wat spreekster wil meegeven als opdracht naar de gemeenteraad.

Vervolg opmerking: Dat is niet zo zeer een opdracht naar de gemeenteraad, want die gaat natuurlijk straks een beslissing nemen, maar ik vraag me af op welke manier het COA nu betrokken is in de locatiekeuze.

De projectleider geeft aan dat het COA wel betrokken is. De gemeente zoekt een locatie en denkt na wat ze zelf belangrijk vindt. Het COA is met de gemeente in gesprek, want het COA wil uiteindelijk weten welke locaties de gemeente zal kiezen. Het COA wil het liefst een groot azc voor minimaal 300 mensen, want dat is efficiënter en goedkoper dan een klein azc. Het COA heeft ook het belang dat er een plek is waar het mensen kan onderbrengen en is best bereid om te onderhandelen. Het COA zegt dat een kleinschalig azc lastiger is. De vijf locaties die nu in beeld zijn, zijn aan het COA voorgelegd. Het COA is gevraagd wat het van deze locaties vindt en wat er mogelijk is. De inbreng van het COA zal meewegen, maar dat neemt uiteindelijk niet het besluit. Het heeft geen zin als raad om een besluit te nemen, waar het COA niet achterstaat.

- Opmerking: En dus komt het COA op een gegeven moment in financiële problemen en wordt het financieel een beetje lastig om het hier op orde te houden. Dan zit men met een situatie die er al is. Dan hebben we hier al zes, of acht, of tien, of twaalf woningen. Het COA moet ook gewoon zijn mensen kunnen betalen en men moet kunnen eten en drinken, dus als het op een gegeven moment niet meer lukt, dan gaat men terug naar de gemeente. Dan zegt de gemeente: ja, de huizen staan hier nu, we gaan ook niet zeggen: ga er maar helemaal uit. Als ze ergens terecht komen, in welke van de vijf locaties ook, of waar dan ook maar, dan is het niet voor tien of vijftien jaar, dan is het voor dertig, veertig jaar. En dan kun je het wel hebben over koppelkansen voor woningen voor mensen die ook op zoek zijn naar een woning, maar die zie ik niet voor de komende twintig, dertig, veertig jaar. In iedere woning waar een asielzoeker woont, woont geen Akkrumer of iemand uit de omgeving.

Het merendeel van de deelnemers sluit zich door middel van handopsteken aan bij deze mening.

De projectleider geeft aan dat de gemeenteraad opdracht heeft gegeven aan het college om na maximaal tien jaar opnieuw met het COA afspraken te maken. Voordat er daadwerkelijk iets gebeurt, ligt er een bestuursovereenkomst met het COA, waarin de wensen van nu worden afgesproken.

- Opmerking: In aanvulling daarop, het probleem is dat het COA op verschillende plaatsen heeft laten zien dat het afspraken niet nakomt. Ik woon zelf in Balk, daar zou een aantal jaren het azc zijn, dat zou verdwijnen, maar dat is niet doorgedaan, opnieuw is het verlengd. En zo zie je, in Leeuwarden, in Drachten, op heel veel plaatsen, worden die afspraken gewoon niet nagekomen. Dus om er bij voorbaat van uit te gaan dat je dat moet vertrouwen, daar heb ik grote twijfels bij.

Gespreksleidster 1 vraagt wie dat herkent.

Bijna alle deelnemers sluiten zich door middel van handopsteken aan bij deze mening.

- Opmerking: De vorige sheet ging over de kerndorpen waar mogelijk deze woningen kunnen komen, omdat ze onder andere voorzieningen hebben. Er werden winkels genoemd. Er wonen hier al aardig wat statushoudersgezinnen en dat gaat volgens mij verder prima. Alleen zijn dat niet degenen die bij Kromme Knilles uit eten gaan, hun kleren bij De Kletskaus halen, vlees bij de slager halen. Dus het is leuk gezegd dat ze gebruik maken van de voorzieningen, de winkels en de scholen, maar het is gebleken dat ze helemaal geen gebruik maken van de voorzieningen, of ze er nu wel of niet zijn.

Gespreksleidster 1 geeft aan dat gezocht wordt naar een plek met voorzieningen, zodat mensen daar gebruik van kunnen maken. Het gaat vooral om voorzieningen als huisarts, school, en zijn niet voorzieningen bedoeld zoals restaurants.

De projectleider geeft aan dat als het COA zelf een grote locatie creëert, zoals in Balk onder andere; het terrein wordt voorzien van recreatieterrein voor basketbal etc. en een schooltje. Het is belangrijk dat er voorzieningen zijn voor recreatie en sport. Een aantal van de asielzoekers in Balk zit op de voetbalclub. Die maken dus gebruik van de voorzieningen die er in het dorp zijn. In Balk is te zien dat dagelijks mensen met boodschappentassen aan de andere kant van het dorp boodschappen halen. Dus een supermarkt is wel zeker wezenlijk.

- Vervolg opmerking: Maar de statushouders die hier op dit moment wonen, kom je niet altijd tegen in het dorp om hun boodschappen te doen. Ik denk dat velen van hen gebruik van de trein zullen maken naar Grou en Heerenveen, omdat daar meer faciliteiten zijn waar zij gebruik van gaan maken. De huisarts wordt genoemd, daar hebben we het net al over gehad, maar de school ook. Er wonen op dit moment al aardig wat statushouders hier. Er zijn best wel veel sociale huurwoningen hier. En het is ook niet meer dan normaal dat we statushouders hier opvangen. We hebben een grote Oekraïense gemeenschap opgevangen, heel veel families opgevangen. Die zitten ook allemaal op school. We hebben hier twee scholen, ze kiezen allemaal voor het openbaar onderwijs, omdat dat meestal aansluit bij de cultuur en hun normen en waarden. Ze krijgen eerst Nederlandse les. Na een jaar zullen ze waarschijnlijk instromen in het regulier onderwijs. De balans tussen buitenlandse kinderen en Nederlandse kinderen, ook dat vind ik een belangrijk punt. Ik vind het heel jammer, want volgens mij is hier niemand vanuit de scholen.

De projectleider geeft aan dat maandag met alle schoolbesturen gesproken is.

- Vervolg opmerking: Het is tweedelig. Het gaat ten eerste over de voorzieningen. En het andere is: wat doet het met de druk op de zorg, niet alleen op de huisarts maar ook op de tandarts, en ook op de scholen. En waar is dan de balans daarin?

Bijna alle deelnemers geeft door middel van handopsteken aan deze zorg te delen.

Gespreksleidster 1 geeft aan dat het belangrijk is dat deelnemers hun stellingen stevig neerzetten, zodat gekeken kan worden wie zich daarachter kunnen scharen.

- Opmerking: De huisarts heeft gezegd: zij kunnen het niet aan. Dan is het heel simpel, dan wordt het een hele grote COA-locatie. Past dat dan op dat terrein? De beveiliging moet er komen, de basketbalveldjes, hoor ik. Er moet van alles komen. Is het terrein groot genoeg daarvoor? De huisartsen kunnen het niet aan. Als het hier niet past, hoeft het hier ook niet te komen.

De projectleider legt uit dat het COA bij een grote locatie uitgaat van minimaal 300 personen. Bij een kleinschalige opvang kunnen maximaal 150 mensen ondergebracht worden. Dat komt neer op maximaal negentien woningen. Dat is in dit geval de grootste variant. Er kan ook gekozen worden voor een opvang met minder dan negentien woningen, waarbij ook woningen voor eigen inwoners vrijgehouden worden. Stel men kiest voor zes woningen, dan komen er minder dan honderd mensen. Men wil de beveiliging, begeleiding en zorg op orde hebben, dan moet de gemeente zorgen dat dat geregeld is. De huisarts geeft aan dat de praktijk bomvol zit. Dan moet er rekening mee gehouden worden dat deze mensen niet bij de huisarts ondergebracht kunnen worden.

- Opmerking: Mondzorg Akkrum kan ook geen nieuwe patiënten meer aannemen.

De projectleider geeft aan dat dit meeweegt en dit kan betekenen dat de raad alle meningen afwegend zegt dat het toch maar niet moet of dat een andere oplossing bedacht moet worden. Het wordt hier niet automatisch een grote opvanglocatie.

- Opmerking: Er zijn vijf locaties over. Op basis waarvan wordt straks de keuze gemaakt in twee, drie locaties? Een aantal zijn net al genoemd. Ik kan me voorstellen dat in alle dorpen dezelfde argumenten naar voren komen. Daar zal hetzelfde leven. Je kunt googelen op wat er speelt in alle dorpen en dan heb je het, even gechargeerd. Op basis waarvan wordt straks de keuze gemaakt tussen de vijf locaties?

De projectleider geeft aan dat bij de participatiegesprekken inderdaad dezelfde punten naar voren komen.

Gespreksleidster 1 vraagt wat spreker wil zeggen over Akkrum, wat hier belangrijk is.

- Opmerking: Zo worden we tegen elkaar uitgespeeld. Wat moeten wij zeggen dat wij beter zijn?

- Opmerking: Dat is een beetje mijn punt. Het is net of het dorp dat de beste argumenten heeft, er straks mee weg komt, dat het daar niet hoeft.

- Opmerking: Men is aan het kijken welke van de locaties het meest voldoet aan de criteria die locatiegebonden zijn. Het zou er maar zo op uit kunnen komen dat de uitkomst is: gemeenteraad heroverweeg je besluit om niet een grootschalige centrale locatie te maken, want dan wordt er aan veel meer eisen voldaan die ook voor de bewoners zelf van belang zijn. Ik bedoel de locatie die afgeschoten is en die de start heeft gevormd om te kijken naar negen geschikte kleinschalige locaties. Als we kijken naar de antwoorden op de vragen van waar we op moeten letten om ervoor te zorgen dat asielzoekers op de locatie goed kunnen wonen en waar we op moeten letten om op deze locatie samen met elkaar te leven, dan kan de uitkomst daarvan zijn dat dat geen specifieke eigenschap van deze locaties is. Dat kan alleen maar ingevuld worden als je toegaat naar een toch grotere schaal dan die kleinschalige opvang. En dan moet het voor de gemeenteraad geen taboe zijn van: dat hebben we al een keer afgewezen; dan moet dat geluid ook naar de gemeenteraad toe, als dat een beetje de grootste gemene deler van de discussie zou gaan worden.

Gespreksleidster 2: Eigenlijk zegt u: op al die kleine locaties spelen problemen zoals jullie die ook benoemen. En dan zou de gemeenteraad ook het lef moeten hebben om het oorspronkelijke plan van een grotere locatie op één plek weer van stal te halen.

- Vervolg opmerking: Precies, met de aanvulling dat dan ook het balletje weer teruggelegd kan worden bij het COA, dat dan aan de lat staat voor een hoop van die voorzieningen.

Gespreksleidster 2 vraagt wie het hiermee eens is.

Alle deelnemers geven aan zich bij deze mening aan te sluiten.

- Opmerking: Dat is exact de opdracht van de gemeenteraad aan het college.

- Opmerking: We hadden het er net al over dat het een beroep doet op de maatschappelijke draagkracht. Dan is mijn stelling dat het beroep dat wordt gedaan op het dorp, het verenigingsleven en de inwoners, zodat de grote investeringen niet hoeven plaats te vinden, gecompenseerd moet worden. Het heeft allerlei negatieve impact. Ik ben ook wel benieuwd naar wat de positieve impact kan zijn. Ik vind dat de negatieve impact wel gecompenseerd moet worden voor het grootste deel. Eigenlijk wordt het afgewenteld op het dorp en dat vind ik niet kunnen. De gemeente moet voor compensatie met het dorp in gesprek over waar behoefte aan is.

Ongeveer de helft van de deelnemers geeft aan zich bij deze mening aan te sluiten.

- Opmerking: De opdracht van de gemeenteraad aan het college is om de mogelijkheden van kleinschalige locaties te onderzoeken. Inderdaad is dat exact wat u zegt. Het college zou ook kunnen zeggen: we hebben die mogelijkheden onderzocht en we zijn op een gegeven moment op vijf locaties uitgekomen, we zijn met de omwonenden van alle vijf mogelijke locaties in gesprek gegaan, en onze conclusie is: geen haalbare kaart, we hebben zoveel zorgen gehoord, dat gaat 'm niet worden. In mijn beleving is dat een uitkomst die aan de raad gegeven kan worden.

- Opmerking: Kleinschalige locaties zijn veel te kwetsbaar, zeker in een dorp, wat betreft beveiliging, zorg, school, voorzieningen dus. Ik stel me een klein groepje kinderen voor, dat zich met elkaar moet redden, dat in een busje naar een school gaat, want die kinderen kunnen niet meteen allemaal hier op school, die moeten naar een school met lotgenoten, wat natuurlijk helemaal prima is, maar die moeten zich vervolgens wel gaan redden in het dorp, ook tijdelijk. Ik vind het eigenlijk bijna sneu.

Alle deelnemers geven aan zich bij deze mening aan te sluiten.

- Opmerking: Voorgaande spreekster heeft het over beveiliging. Bij een kleinschalige locatie komt er geen beveiliging. In hoeverre is de politie meegenomen in dit verhaal van kleinschalig? Wat voor druk brengt dat met zich mee op Akkrum voor de politie? Wat kan die waarborgen als die hier extra ingezet moet worden?

- Opmerking: Wij hebben één faciliteit hier niet en dat is politie. Als je politie nodig hebt, duurt het minstens een half uur voordat er iemand is.

De projectleider geeft aan dat de gemeente bij een kleinschalige locatie moet zorgen dat er beveiliging op het terrein komt, omdat het COA het niet doet.

- Opmerking: Op het terrein zorgt het COA ervoor en daarbuiten moet de gemeente daarvoor zorgen.

De projectleider geeft aan dat dat ook bij een regulier centrum van 300 mensen het geval is. Hij merkt op dat een azc geen gevangenis is.

- Opmerking: Hier is geen politiepост meer. De politie moet uit Heerenveen of Leeuwarden komen.
- Opmerking: Onze wijkagent woont in Zwolle.
- Opmerking: In Heerenveen is nog een bureau.

De projectleider maakt onderscheid tussen politie en beveiliging. Het COA maakt gebruik van opgeleide mensen die beveiliging bieden, maar dat zijn geen politiemensen. Er wordt gezorgd dat er 24/7 beveiliging is die nodig is voor de locatie, of door het COA zelf omdat er meer dan honderd mensen zijn, of anderszins dat de gemeente het moet regelen. Er is dus geen politiebureau in Akkrum. Dat moet meewegen als het wel nodig is dat er iets komt. In Balk is ook geen politiepост, dus af en toe komt politie aanrijden als er op het centrum gedoe is. De politie is gevraagd om over de vijf mogelijke locaties in deze gemeente iets te zeggen, maar de politie zegt dat niet te doen omdat die niet de indruk wil wekken te willen sturen. De burgemeester van Heerenveen zou juist willen dat de politie haar feitelijk vertelt hoe die de situatie op de verschillende locaties inschat.

- Opmerking: Dan is de veiligheid van ons en onze kinderen daardoor niet gegarandeerd. Onze kinderen fietsen 's ochtends om zeven uur in het donker naar Heerenveen. Hoe veilig zijn zij nog? Ik maak mij daar zorgen over. Ik ben moeder van twee pubermeiden en die fietsen 's ochtends, en niet alleen die van mij, met hun vriendinnen, om zeven uur naar de middelbare school, want die hebben wij hier niet. Dus ze moeten naar Heerenveen in het donker, want er is heel weinig verlichting aan de kant van de straat. Daar heb ik de gemeente ook een paar keer om gevraagd, maar dat heet lichtvervuiling, dus dat krijgen we niet. En om vijf uur fietsen ze weer terug in het donker. Daar maak ik me als moeder best wel zorgen over.

Meer dan de helft van de deelnemers geeft aan deze zorg te delen.

- Vervolg opmerking: En onze sporthal staat er tegenover.

- Opmerking: De discussie over veiligheid is al een issue op zich, vind ik. Ten opzichte van misschien 500 Akkrumers, moeten wij bang zijn dat er vijftig of honderd mensen bij komen, moeten wij ons zorgen maken om de veiligheid. Ik vind dat de tegenovergestelde wereld. Het zou überhaupt niet zo moeten zijn dat wij moeten nadenken over de veiligheid. Dat klopt gewoon niet. Dus ik maak me inderdaad zorgen over de veiligheid. Ook over de looproutes die ergens op een sheet staan, o.a. de Lange Miente. We hebben hier een woonzorgcomplex tegenover het station. Daar maak ik me ook zorgen om, om de verstandelijk beperkte gehandicapten die daar zitten. Wat gaat het voor invloed hebben op mensen, met alleenstaande mannen die straks door de wijk gaan lopen.

Ongeveer de helft van de deelnemers geeft aan deze zorg te delen.

- Opmerking: Ik wil graag een aanvulling geven. Ik ben inwoner van Akkrum, ik woon op de Ombocht, en ik ben hier ook namens Dansen in Friesland. Wij hebben 300 meisjes wekelijks dansen in de Utingeradeelhal. Ik deel diezelfde zorg. Het is een kwetsbare doelgroep, jonge meisjes, schaars gekleed. Daar maak ik mij ook zorgen om. U bent moeder, ik ben dansmama van 300 meisjes en ik heb daar een verantwoordelijkheid. Het sentiment leeft wel, ook onder de ouders.

- Opmerking: Wij zitten in een buurtje, de Ombocht, een gezellig buurtje. Daar zitten wat oudere jongeren, jongere ouderen. We hebben een aantal inbraken gehad en de mensen voelen zich er gewoon niet veiliger op als hier zo'n groot complex van 150 man komt op 23 inwoners. Dat vinden wij te gortig, dat is niet te doen.

- Opmerking: Als er 23 inwoners in de Ombocht wonen, waar een hoog pensioengehalte is, dan moet het draagvlak ook daar zijn. Wij willen als buurt natuurlijk wel wat kunnen doen, maar met hoeveel mensen kunnen wij dat opvangen? Het maatschappelijk draagvlak is al genoemd en dat is heel laag. Daar maken we ons als buurt wel zorgen om.

- Opmerking: Je kan 'm ook omdraaien. Je kan ook vragen in hoeverre de mensen zich hier, in onze omgeving, prettig voelen. Zij komen hier onzeker, getraumatiseerd waarschijnlijk, en zijn geïsoleerd. Dus het feit dat zij een trein in de buurt hebben, dat is het enige dat ze nog bindt met de rest van Nederland, waar hun familie waarschijnlijk verspreid over Nederland woont. Dus in die zin draai je 'm om. Die mensen kunnen hier een onveilig gevoel krijgen en zich niet gewild voelen.

Ongeveer de helft van de deelnemers geeft aan deze zorg te delen.

- Opmerking: Ik wil er wel iets aan toevoegen. In het begin zei u al: er is nog geen contract met het COA. Is er alleen maar een contract mogelijk waarbij de gemeente het COA carte blanche geeft van: wij hebben wel wensen, maar jullie bepalen wat we doen? Of zijn er ook contracten waarbij de gemeente zegt: er is wat mogelijk in onze dorpen als het niet anders kan, maar dit zijn de voorwaarden en anders doen we het niet?

De projectleider geeft aan dat dat kan.

- Vervolg opmerking: Wat een centrum, een dorp en een omgeving kan dragen en kan absorberen aan mensen, daarin kan men overwegen of men daarmee iets wil doen. Maar zeggen van: er komen zoveel mensen en COA zie maar wie je hierheen stuurt. Dat moeten er meer dan honderd worden en wij moeten maar kijken hoe we het daarmee redden. Dat is de omgekeerde volgorde. De gemeente moet nooit een carte blanche-contract afsluiten met het COA, maar moet alleen een contract afsluiten dat de dorpen kunnen dragen. De gemeente moet dat eerst aan de dorpen vragen.

Meer dan de helft van de deelnemers sluit zich aan bij deze mening.

- Vervolg opmerking: Als het COA zegt niet in te staan voor de voorzieningen, dan moet de gemeente zeggen: dan wordt het 'm niet.

- Opmerking: In dat opzicht moet ook gekeken worden naar niet alleen 250 meter om deze locatie, maar het hele dorp, want dit is iets dat het hele dorp aangaat, niet alleen de Ombocht/Feansterdyk.

- Opmerking: Daar komt wel de eerste druk op te liggen.

- Opmerking: Daar komt wel de druk op te liggen, maar het heeft ook zeker invloed op de rest van het dorp.

Vervolg opmerking: Het 80+-gehalte is hoog.

Gespreksleidster 1: U zegt: wij zitten hier wel als inwoners en ondernemers vanuit de Ombocht, maar wat ik belangrijk vind is dat heel Akkrum erachter staat en dat heel Akkrum hierin meegenomen wordt, ook qua draagkracht.

Ongeveer de helft van de deelnemers sluit zich aan bij deze mening.

- Opmerking: Ik wil een heel dringend beroep doen aan de gemeenteraad om niet alleen maar die trechtering naar een geschikte locatie te doen, maar heel nadrukkelijk stil te staan bij wat er nodig is aan andere beslissingen waar de gemeenteraad ook over gaat om dit goed in banen te kunnen leiden. De gemeente kan zich niet verschuilen achter het COA, die moet haar eigen

verantwoordelijkheid nemen, dat er op tijd doorstroming kan plaatsvinden, dat er op tijd opvang is bij huisartsen of anderszins dat georganiseerd hebben, door het COA bijvoorbeeld, of met de problemen met beveiliging als dat een issue is. De burgemeester gaat daar persoonlijk over. Die zou als onderdeel van het college een raadsvoorstel moeten schrijven.

- Opmerking: Wat ik niet goed begrijp, een grote locatie van 450 mensen geeft te veel impact op een gemeente als Heerenveen, of op de plaats Heerenveen. Maar 150 mensen op een dorp van ongeveer 3000 inwoners, dat is procentueel meer. Dat geeft natuurlijk een veel grotere druk.

Het merendeel van de deelnemers sluit zich aan bij deze mening.

- Opmerking: Daar komt bij dat er van centrale voorzieningen geen sprake meer is, maar de gemeente daar dan voor op moet draaien.

Gespreksleidster 2 vraagt of er nog andere dingen zijn die gezegd moeten worden.

- Opmerking: We hebben het gehad over wat het ons als dorp kan kosten, maar we hebben het nog niet gehad over wat het ons kan opleveren. Wat zou de meerwaarde voor Akkrum kunnen zijn als hier asielzoekers komen? Kan de projectleider daarover iets delen?

De projectleider geeft aan dat scholen soms blij zijn dat er meer leerlingen komen en verenigingen soms blij zijn dat er meer leden komen. Sommige mensen in dorpen vinden het heel plezierig om voor asielzoekers vrijwilligerswerk te doen, omdat ze daarmee zinvol bezig kunnen zijn. Het kan ook financieel vertaald worden. Soms vindt een supermarkt het prachtig dat die meer klanten erbij krijgt.

- Opmerking: Zij heeft net al aangegeven dat de statushouders van bepaalde voorzieningen in Akkrum weinig gebruik maken.

De projectleider geeft aan dat er andere mensen zijn die die zaken anders waarderen.

- Opmerking: De interactie kan wel wat opleveren, maar dat is wel op vrijwillige basis. Dat is wel een investering die men doet. Dat vind ik wel lastig, zeker omdat er geen langetermijnperspectief is. Na twintig maanden is het waarschijnlijk weer klaar. En dan komt er weer een nieuwe, waarmee het opnieuw begint.

- Opmerking: De gemeente wil eigenlijk hulp bieden aan kwetsbare mensen, aan het probleem. Ik weet dat 11.000 mensen die al een verblijfsvergunning hebben, verblijven in azc's, waar ze eigenlijk niet thuishoren. Heeft de gemeente wel eens overwogen, er zijn al een aantal statushouders in Akkrum, om nog een aantal woningen neer te zetten voor statushouders? Dan krijg je geen onrust in het dorp, zij kunnen integreren. Ik vind dat meer mensen die in een dorp thuishoren en ik denk dat de gemeente daarover moet nadenken. We hebben het hier eigenlijk alleen maar over asielzoekers. Maar 150 asielzoekers, honderd asielzoekers, dat past niet in ons dorp, daar is gewoon geen draagvlak voor.

Gespreksleidster 2 vraagt wie dezelfde mening heeft dat de gemeente, als de gemeente toch iets wil doen, ook aan de doorstroom, moet kijken of ze meer statushouders een plek kan geven.

Een klein aantal deelnemers sluit zich aan bij deze mening.

- Opmerking: Als asielzoekers perspectief zien dat ze op termijn ook in aanmerking kunnen komen voor een woning, dan zullen ze zich anders gedragen, coöperatiever zijn bij het inburgeren, dan wanneer dat perspectief er niet is. Je moet het wel allebei doen.

- Opmerking: We hebben het vanavond al gehad over de oude Mavo. Daarvan wordt gezegd dat het een monumentaal pand is, maar ik geloof niet dat dat een hot item is. Kan dat pand niet omgebouwd worden door het COA, dat er mooie appartementen in gemaakt worden en dat we daar een kleinschalige opvang krijgen, waar vier of vijf gezinnen in komen? In plaats van een azc aan de Ombocht. Dat zou ons dorp misschien nog wel kunnen behappen.

Eén deelnemer sluit zich aan bij deze mening.

- Opmerking: Je kunt de kleine dorpen niet vergelijken met een hoofdplaats als Heerenveen. We leven in een fantastisch mooi dorp met een goed voorzieningenniveau, maar een aantal voorzieningen zit alleen maar in de grote plaats. Het ziekenhuis is in Heerenveen, onder andere de GGZ en Jeugdzorg is daar. Scholen voor voortgezet onderwijs zijn daar wel, er zijn daar Internationale Schakelklassen voor voortgezet onderwijs voor twaalf tot achttien jaar en voor de basisschool. Zijn deze mensen niet veel beter gebaat bij een locatie in Heerenveen?

Bijna alle deelnemers sluiten zich aan bij deze mening.

- Opmerking: Als je hier als vrijwilliger dingen gaat doen, hartstikke welkom al die mensen. Ik wil me er ook voor gaan inzetten, maar wij kunnen niet dit soort basisvoorzieningen gaan borgen. Dat is teveel gevraagd.

- Opmerking: Uitgaande van negentien woningen, dus dat de hele grond wordt volgebouwd voor asielzoekers, wat doet dat met de waarde van de woningen die daaromheen staan, die daar direct aan staan of verder vanaf staan?

De projectleider geeft aan dat daar moeilijk iets over te zeggen is. Gekeken is welke wetenschappelijk onderbouwde onderzoeken zijn gedaan. De onderzoeken zijn allemaal een jaar oud. De ene onderzoeker zegt dat er geen zichtbaar en merkbaar effect is. Andere onderzoekers zeggen dat tot een straal van twee kilometer om grotere centra van boven de 500 mensen, wel effect is dat de woningen in waarde dalen, maar dat bij kleinere locaties nauwelijks effect te zien is. Daar staat bij dat het ook ligt aan de samenstelling van de omgeving qua stemgedrag van de bewoners. Het schijnt dat in een wijk is waar vooral rechtser wordt gestemd, een groter effect op de woningmarkt te zien is dan in andere wijken. De gemeente heeft de makelaardij in Friesland hierover gevraagd, omdat veel mensen zich hierover zorgen maken, maar die geeft ook aan hier weinig zinnigs over te kunnen zeggen. Als de marktwaarde daalt, neemt de woz-waarde ook af.

- Opmerking: We hebben het gehad over het spoor als een mooie voorziening, maar is dat ook meegenomen aan de andere kant als een risicofactor voor mensen die heel veel meegemaakt hebben, die misschien in een situatie zitten die uitzichtloos is?

Een aantal deelnemers geeft aan deze zorg te delen.

Gespreksleidster 2 geeft aan dat dit onderdeel wordt afgerond. Er is nog ruimte voor een aantal vragen die nog niet aan bod zijn gekomen.

4. Vragen en opmerkingen

- Vraag: Wat ik niet snap is dat het terrein bij Skoatterwâld in Heerenveen, een groot grasveld waar ongelooflijk veel huizen op kunnen staan, is afgewezen omdat dat misschien een trainingsveld van SC Heerenveen zou worden. Dan denk ik: waar liggen de prioriteiten?

De projectleider legt uit dat die grond is ingedeeld bij zowel de Sportclub als bij gemeentelijke woningbouw. Er is behoefte om het aantal sportvelden uit te breiden, niet alleen voor de sportclubs zelf, maar zeker ook voor de breedtesport voor de inwoners. De gemeente heeft de afspraak

gemaakt met SC Heerenveen en VV Heerenveen dat ze tot 31 december dit jaar de tijd hebben om met plannen te komen die realiseerbaar zijn. De gemeente wil zich aan die afspraak houden, ondanks dat er een grote opgave ligt voor woningbouw. Als de Sportclub geen invulling aan het terrein kan geven, dan wordt het een woningbouwlocatie voor honderd à 150 woningen, waaronder mogelijk een aantal voor asielzoekers. De andere variant is dat de Sportclub wel een uitvoerbaar plan voor het hele terrein kan maken en dan is er geen ruimte voor woningen. En er is een kans dat er een combinatie ontstaat met een stuk sportontwikkeling en daarnaast ruimte voor vijftien tot twintig woningen.

- Opmerking: Ik vind het raar dat de gemeente op deze manier het voorkeursrecht op de gronden prijsgeeft en afhankelijk stelt van of het grondbedrijf misschien een leuke deal kan sluiten met SC Heerenveen, in plaats van dat de gemeente dat kan doen met het COA.

De projectleider geeft aan dat als Sportclub Heerenveen op dat terrein mag gaan ontwikkelen, het de gemeente veel geld zal kosten. De gemeente zou de grond liever willen verkopen voor woningen, want dat levert meer op.

- Opmerking: Dus de gemeente geeft op voorhand een heel stuk onderhandelingsruimte weg, want het wordt daardoor al bijna niet meer mogelijk om terug te vallen op die aanvankelijke voorkeurslocatie.

De projectleider licht toe dat de Sportclub met de gemeente de afspraak heeft gemaakt dat die tot eind van het jaar de kans heeft om plannen te presenteren die haalbaar zijn. Die afspraak lag er al. De gemeente zag een grasveld en bedacht dat daarop woningen gebouwd kunnen worden, maar realiseerde zich dat er afspraken gemaakt zijn met de Sportclub. Als de plannen van SC Heerenveen doorgaan en op het terrein geen woningen kunnen komen, levert de grond de gemeente minder geld op dan wanneer er wel woningen komen.

- Opmerking: Dan zou in de variant waarin toch woningen gebouwd gaan worden, ook gekozen kunnen worden voor een mengvorm waarbij een deel van de woningen bestemd zijn voor degene die door moet stromen vanuit een asielzoekerscentrum, en ruimte is voor de asielzoekers die nog in de procedure zitten, en hopen dat ze die status gaan krijgen en door kunnen stromen.

- Opmerking: En voor de jongeren van Heerenveen.

- Vervolg vorige opmerking: En voor de jongeren en ouderen.

De projectleider geeft aan dat de gemeente een opdracht heeft om voor de huidige statushouders woningen te bouwen. Dat maakt het behoorlijk lastig om een goede afweging te maken.

- Vervolg opmerking: Hoe groter die taart wordt, hoe meer delen men kan toebedelen die kwalitatief nog goed zijn.

- Vraag: Wordt het kostenplaatje meegenomen richting de raad? Wij kunnen wel zeggen: wij willen het graag in Heerenveen hebben, en in Heerenveen zegt men vast: Akkrum en Nieuwehorne zijn fantastische locaties. Ik denk dat al die vijf avonden wel een beetje vergelijkbaar zijn. Dan kan ik me voorstellen dat de raad toch wel gevoelig is voor het financiële aspect. Wat betekent dat dan financieel gezien? Als wordt gezegd dat de gemeente de locatie in Heerenveen voor de sport wil vrijhouden en niet voor woningbouw, dan is dat een grotere financiële aderlating. Wordt dat meegenomen? Want dan kan het dus best zijn dat de ene locatie echt miljoenen duurder is dan de andere?

De projectleider geeft aan dat het zomaar in de miljoenen kan lopen. Het besluit om de Sportclub de ruimte te geven, is al genomen ver voordat dit onderzoek startte. Als er woningen op het terrein gebouwd worden, verdient de gemeente meer dan wanneer de Sportclub daar sportterrein krijgt. Dat kan een overweging zijn voor de gemeenteraad. Maar er ligt een afspraak met SC Heerenveen om met plannen te komen.

- Opmerking: De gemeente doet soms heel makkelijk met plannen, want die gaan soms zo van tafel.

De gespreksleidsters danken de aanwezigen voor hun komst en inbreng.

5. Afsluiting

Gespreksleidster wijst erop dat de inwoners gebruik kunnen maken van hun inspraakmogelijkheden.

De projectleider geeft aan dat de raadsleden de volksvertegenwoordigers zijn en hun gegevens op de website van de gemeente te vinden zijn. Het is heel gezond voor de democratie dat de raadsleden worden benaderd door inwoners die hun mening geven. Als mensen de meest directe invloed willen hebben op het proces, adviseert spreker om raadsleden op te zoeken of uit te nodigen om met hen in gesprek te gaan.

De bijeenkomst eindigt om 21.52 uur.